

eisen aan het sociale veiligheidsplan

Volgens de eisen aan het Sociale Veiligheidsplan moet een school de volgende taken beleggen bij een persoon:

directeur / locatieleider
locatieleider / groepsleerkrachten
via onze KANVAS vragenlijst

Coördineren van het beleid ten aanzien van het voorkomen van pesten

Het fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten

Het monitoren van de sociale veiligheid van leerlingen met een instrument dat een actueel en representatief beeld geeft.

Hieronder valt ook het welbevinden van leerlingen.

Pesten is niet een probleem dat zich gemakkelijk laat oplossen. Pesten speelt zich vaak in het verborgene af en dat alleen al maakt het moeilijk om er grip op te krijgen. Als school richten wij ons op pestgedrag dat op school en dat zijn weerslag heeft op het functioneren van de kinderen. Naast het overdragen van kennis en vaardigheden is het een taak van de leerkracht het doen en laten van kinderen in goede banen te leiden.

Niet alleen omdat dan het lesgeven beter verloopt, maar ook om mee te helpen om ervoor te zorgen dat kinderen gewoonweg gelukkig kunnen zijn. Het tegengaan van pesten is zeker geen zaak van de leerkracht alleen, maar de leerkracht kan wél een centrale positie innemen. Ook als mens heb je de verantwoordelijkheid om tenminste de pestproblematiek serieus te nemen:

- Het slachtoffer duidelijk te maken dat zijn probleem gezien en erkend wordt.
- De pester duidelijk te maken dat zijn gedrag onacceptabel is.
- Van de situatie melding te maken aan alle partijen, die misschien meer kunnen doen dan de leerkracht zelf, zoals de ouders.

Waar het in het voorkomen van pestgedrag uiteindelijk allemaal om draait, is het veranderen van de houding van de leerlingen

doel van dit pestprotocol

- Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Door regels en afspraken zichtbaar te maken in de klas en op de voordeuren kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

hoe ga je om met pesten op school?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

voorwaarden

- Pesten wordt door iedereen als probleem ervaren
- Wanneer leerkrachten, leerlingen en ouders signaleren pesten en nemen zij daar duidelijk stelling tegen.
- De school probeert pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt.
- Wanneer het pesten onvoldoende vermindert of niet stopt, dan wordt advies bij de schoolleider of de intern begeleider ingewonnen. Die kan het pesten onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

het probleem dat pesten heet

Pesten komt voor in alle groepen van de basisschool.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- Briefjes doorgeven/sms
- Beledigen
- Opmerkingen maken over kleding
- Isoleren
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen
- Op weg naar huis achterna rijden
- Naar het huis van het slachtoffer gaan
- Bezittingen afpakken
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- Somatische klachten
- Pesten via sociale media

hoe willen wij daar mee omgaan?

Op school wordt tijdens de Kanjerlessen het onderwerp pesten structureel aan de orde gesteld. Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. komen daarbij aan de orde.

Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten. Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.

regel 1

Een belangrijke stelregel is dat kinderen een conflict zelf oplossen, wanneer dit niet lukt kunnen de kinderen de leerkracht inschakelen.

Dit wordt nooit opgevat als klikken.

regel 2

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten.

Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep/school.

regel 3

Ouders, leerkrachten, leerlingen en directie lossen het probleem in overleg op.

aanpak van conflicten

Wanneer leerlingen een conflict met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

stap 1

Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

stap 2

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt of pestgedrag signaleert, heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht voor te leggen.

stap 3

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar en probeert door middel van een gesprek nieuwe afspraken te maken.

stap 4

Bij herhaaldelijke conflicten/pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest / ruzie maakt.

De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties).

Ook wordt de naam van de ruziemaker / pester in het logboek van ParnasSys. Bij iedere melding in de map omschrijft de leerkracht 'de toedracht'.

Bij de derde melding in ParnasSys worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruzie-pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Consequenties

De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van pesten:

In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of mede-leerlingen komen het bij hem melden).

Indien stap 1 t/m 4 geen positief resultaat opleveren voor de gepeste neemt de leerkracht duidelijk stelling in en strafmaatregelen volgen.

De straf is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk van hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag:

fase 1 pestgedrag op het plein:

- Time-out op een vast afgesproken plaats tussen pleinwacht en kind. (belangrijk is dat de leerkracht zelf toezicht houdt op het kind, pleinwacht)
- Bij herhaaldelijk voorkomen van pestgedrag wordt de leerling naar binnen gestuurd en moet daar een formulier invullen. De groepsleerkracht wordt geïnformeerd en bewaart het formulier in de groepsmap en maakt een aantekening in ParnasSys.

handelen van groepsleerkracht

- Nablijven
- Door gesprek: bewustwording van pestgedrag
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen.
- De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

anti-pestprotocol

- Werken aan een positieve band tussen de gepeste en de pester, dit kan door middel van gesprekjes, kleine opdrachten etc.
- Ouders van de pester en de gepeste worden op de hoogte gesteld van het pestgedrag.
- Er wordt een notitie gemaakt in het logboek in Parnassys.

- fase 2**
- Als voorgaande acties op niets uitlopen volgt een gesprek met de ouders. Aan de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd een einde aan het probleem te maken.
  - Er wordt een notitie gemaakt in het logboek in Parnassys.

- fase 3**
- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Onderwijsbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

- fase 4**
- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school.

- fase 5**
- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

van alle fases dient een goede schriftelijke verslaglegging bijgehouden te worden in ParnasSys.

begeleiding van de gepeste leerling

op/vanuit school

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
- De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).

advies aan ouders

- Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'.
- Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

begeleiding van de pester

dit is net zo belangrijk als de begeleiding van de gepeste leerling

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken, pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling). Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest - belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? Geven van een brochure met tips voor thuis (materiaal in de orthotheek).

advies aan ouders kan zijn

- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

oorzaken van pestgedrag kunnen zijn

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

adviezen aan de ouders van onze school

ouders van gepeste kinderen

- Neem het probleem van uw kind serieus
- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.

ouders van pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind bewust van wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

alle andere ouders

- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Leerkrachten en ouders uit de ouderraad en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol